

Skärpningar i vapenlagstiftningen

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2013/14:226 Skärpningar i vapenlagstiftningen och två motioner som väckts med anledning av propositionen.

För att en skärpt syn på allvarliga vapenbrott ska få genomslag föreslås i propositionen att straffen för vapenbrott höjs. Bland annat ska det lägsta straffet för grovt vapenbrott höjas från fängelse i sex månader till fängelse i ett år och en bestämmelse om synnerligen grovt vapenbrott införs med straffet fängelse i lägst tre och högst sex år.

I syfte att skapa en tydligare och mer rättssäker prövning när det gäller sammanslutningars tillstånd att inneha vapen föreslås vidare ett nytt system med ett auktorisationsförfarande för prövningen av sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Det nya systemet innebär att endast auktoriserade sammanslutningar eller sammanslutningar som är anslutna till en auktoriserad sammanslutning kan komma i fråga för tillstånd att inneha vapen. Tillsynen över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte ska utövas av den nya Polismyndigheten, som också ska föra ett nytt register över sådana sammanslutningar.

I propositionen föreslås vidare att tillståndsbefrielsen för innehav av effektbegränsade vapen även ska omfatta bl.a. airsoftvapen som drivs av gas. Dessutom föreslår regeringen att tidsbegränsade tillstånd fortsätter att gälla även efter tillståndstidens utgång under den tid då en prövning av förnyat tillstånd pågår.

Lagändringarna i fråga om straffbestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 september 2014 och övriga lagändringar den 2 januari 2015.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns fyra reservationer (S, SD).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Skärpta straff för vapenbrott.....	5
Auktorisation och tillstånd att inneha skjutvapen.....	6
Bättre förutsättningar att stoppa införseln av illegala vapen.....	8
Kortare handläggningstider i vapenärenden.....	9
Reservationer.....	11
1. Hemlig avlyssning vid grovt vapenbrott, punkt 2 (S, SD).....	11
2. Auktorisation och tillstånd att inneha skjutvapen, punkt 3 (SD).....	11
3. Bättre förutsättningar att stoppa införseln av illegala vapen, punkt 4 (S, SD).....	12
4. Kortare handläggningstider i vapenärenden, punkt 5 (SD).....	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	14
Propositionen.....	14
Följdmotionerna.....	14
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skärpta straff för vapenbrott

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i vapenlagen (1996:67),
2. lag om ändring i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:226 punkterna 1 och 3.

2. Hemlig avlyssning vid grovt vapenbrott

Riksdagen avslår motion

2013/14:Ju27 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 1.

Reservation 1 (S, SD)

3. Auktorisation och tillstånd att inneha skjutvapen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i vapenlagen (1996:67),
 2. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:226 punkterna 2 och 4 samt avslår motion

2013/14:Ju28 av Richard Jomshof (SD) yrkande 1.

Reservation 2 (SD)

4. Bättre förutsättningar att stoppa införseln av illegala vapen

Riksdagen avslår motion

2013/14:Ju27 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 2.

Reservation 3 (S, SD)

5. Kortare handläggningstider i vapenärenden

Riksdagen avslår motion

2013/14:Ju28 av Richard Jomshof (SD) yrkande 2.

Reservation 4 (SD)

Stockholm den 18 juni 2014

På justitieutskottets vägnar

Morgan Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Morgan Johansson (S), Johan Linander (C), Krister Hammarbergh (M), Ewa Thalén Finné (M), Kerstin Haglö (S), Anti Avsan (M), Christer Adelsbo (S), Jan R Andersson (M), Elin Lundgren (S), Johan Pehrson (FP), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Patrick Reslow (M), Caroline Szyber (KD), Richard Jomshof (SD), Agneta Börjesson (MP) och Marianne Berg (V).

Redogörelse för ärendet

I proposition 2013/14:226 lämnar regeringen förslag till lagändringar som syftar till att en skärpt syn på vapenbrott ska få genomslag. För att skapa en tydligare och mer rättssäker prövning när det gäller sammanslutningars tillstånd att inneha vapen föreslår regeringen dessutom ett nytt system med ett auktorisationsförfarande för prövningen av sammanslutningar för jakt- eller målskytte.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1, och regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Två motioner har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionerna återges i bilaga 1.

Propositionens huvudsakliga innehåll

För att en skärpt syn på allvarliga vapenbrott ska få genomslag föreslår regeringen att straffen för vapenbrott höjs. Bland annat ska det lägsta straffet för grovt vapenbrott höjas från fängelse i sex månader till fängelse i ett år och en bestämmelse om synnerligen grovt vapenbrott införs med straffet fängelse i lägst tre och högst sex år.

I syfte att skapa en tydligare och mer rättssäker prövning när det gäller sammanslutningars tillstånd att inneha vapen föreslås ett nytt system med ett auktorisationsförfarande för prövningen av sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Det nya systemet innebär att endast auktoriserade sammanslutningar eller sammanslutningar som är anslutna till en auktoriserad sammanslutning kan komma i fråga för tillstånd att inneha vapen. Tillsynen över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte ska utövas av den nya Polismyndigheten, som också ska föra ett nytt register över sådana sammanslutningar.

Tillståndsbefrielsen för innehav av effektbegränsade vapen ska även omfatta bl.a. airsoftvapen som drivs av gas. Dessutom ska tidsbegränsade tillstånd fortsätta att gälla även efter tillståndstidens utgång under den tid då en prövning av förnyat tillstånd pågår.

Lagändringarna i fråga om straffbestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 september 2014 och övriga lagändringar den 2 januari 2015.

Utskottets överväganden

Skärpta straff för vapenbrott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om skärpta straff för vapenbrott och avslår ett motionsyrkande om att hemlig telefonavlyssning ska kunna användas redan vid grovt vapenbrott. Jämför reservation 1 (S, SD).

Propositionen

Regeringen föreslår att straffminimum för grovt vapenbrott höjs från fängelse i sex månader till fängelse i ett år. Samtidigt ska straffmaximum för vapenbrott av normalgraden höjas från fängelse i ett år till fängelse i två år. Vidare föreslås i propositionen att en bestämmelse om synnerligen grovt vapenbrott med straffskalan fängelse i lägst tre och högst sex år införs. Regeringen föreslår dessutom att man vid bedömningen av om ett vapenbrott är grovt särskilt ska beakta om vapnet har innehafts på allmän plats eller på en annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats, om vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet, om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett flera vapen eller om gärningen annars har varit av särskilt farlig art. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska man särskilt beakta om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen.

Gällande rätt

Av 27 kap. 18 § andra stycket rättegångsbalken framgår att hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation får användas vid förundersökning som avser

1. brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,
2. försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott, om sådan gärning är belagd med straff eller
3. annat brott om det med hänsyn till omständigheterna kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i två år.

Motionen

I kommittémotion 2013/14:Ju27 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation ska kunna användas redan vid grovt vapenbrott. Enligt motionärerna innebär regeringens förslag att sådan avlyssning bara kan användas vid vapenbrott som rör ett stort antal vapen, vilket snävar in tillämpningsområdet onödigt mycket.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till höjningar av straffminimum för grovt vapenbrott respektive av straffmaximum för vapenbrott av normalgraden. Utskottet delar vidare regeringens uppfattning om vilka omständigheter som ska ligga till grund för bedömningen av om ett vapenbrott är grovt eller synnerligen grovt. Utskottet anser att lagförslaget i denna del är väl avvägt och att det bör antas av riksdagen. Detta gäller även förslaget som avser en ändring i lagen om straff för terroristbrott, som inte har lett till några motionsyrkanden eller andra invändningar under utskottsbehandlingen. Utskottet föreslår därför att riksdagen antar även detta.

Huvudregeln för när hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation ska kunna användas är att minimistraffet för brottet inte understiger fängelse i två år. Som framgår ovan finns det dock en straffvärdeventil som innebär att hemlig avlyssning får användas om det med hänsyn till omständigheterna kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i två år.

Minimistraffet för grovt vapenbrott är för närvarande fängelse i sex månader och i det aktuella lagstiftningsärendet föreslås att straffet höjs till fängelse i ett år. Motionärerna är kritiska till att hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation inte regelmässigt kan komma till användning vid grova vapenbrott och efterfrågar ett tillkännagivande om detta till regeringen. Utskottet är inte berett att föreslå några ändringar i kraven på när hemlig avlyssning får användas. Det finns inte heller skäl att göra undantag från dessa regler när det gäller grovt vapenbrott. Utskottet noterar därvid möjligheten att besluta om avlyssning om brottets straffvärde överstiger fängelse i två år. Motion 2013/14:Ju27 (S) yrkande 1 bör avslås.

Auktorisation och tillstånd att inneha skjutvapen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om auktorisation och tillstånd att inneha skjutvapen och avslår ett motionsyrkande om avslag på propositionens förslag om att införa ett auktorisationssystem för skyttesammanslutningar. Jämför reservation 2 (SD).

Propositionen

Regeringen föreslår att auktorisation får meddelas sammanslutningar för jakt- eller målskytte som har en stabil organisation, en kontinuerlig skytteverksamhet och en ordning för säker vapenhantering. Polismyndigheten ska pröva frågor om auktorisation. Vidare anför regeringen att Polismyndigheten med hjälp av automatiserad behandling ska föra ett separat centralt register över de sammanslutningar som har auktoriserats. Uppgifter i

registret över auktoriserade sammanslutningar undantas från sekretesskyddet i offentlighets- och sekretesslagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kraven på en stabil organisation, en kontinuerlig skytteverksamhet och en ordning för säker vapenhantering för att få auktorisation.

Tillstånd att inneha skjutvapen får meddelas sammanslutningar för jakt- eller målskytte som uppfyller höga krav på säkerhet i fråga om handhavande av vapen och som har auktoriserats eller är anslutna till en auktoriserad sammanslutning och har stabil organisation och kontinuerlig skytteverksamhet.

Regeringen anför att det är av stor vikt att den prövning som görs av om skyttesammanslutningar ska beviljas tillstånd att inneha vapen präglas av tydlighet och rättssäkerhet. Enligt regeringens mening är den nuvarande ordningen för denna prövning förenad med vissa brister. Enligt regeringen är det inte lämpligt att en myndighet på det sätt som sker i dag prövar frågan om en sammanslutning uppfyller kraven för att inneha vapen och meddelar beslut i den frågan genom att göra ändringar i sina föreskrifter. Den ordningen medför bl.a. att det saknas uttryckliga bestämmelser om överklagande och att det inte heller finns möjlighet att kontrollera att en fullständig prövning har föregått beslutet.

För att komma till rätta med dessa brister och för att skapa en tydligare och mer rättssäker prövning av tillståndsärendena anser regeringen att det bör införas ett nytt system för prövningen av sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Prövningen ska göras i två led: dels i ett auktorisationsförfarande, dels i tillståndsärendet.

Regeringen anför vidare att det system för auktorisation som föreslås av utredningen i stort motsvarar dagens ordning. Enligt utredningen bör dock auktorisationsförfarandet, i likhet med övriga tillståndsförfaranden, regleras i lag. Regeringen instämmer, liksom majoriteten av remissinstanserna, i utredningens bedömning att den föreslagna ordningen leder till ett öppnare och mer rättssäkert förfarande, med möjlighet att kontrollera att en fullständig prövning har föregått beslutet. Det blir även möjligt att låta auktorisation eller anslutning till en auktoriserad sammanslutning utgöra en förutsättning för att en sammanslutning t.ex. ska kunna inneha vapen eller få utfärda vissa intyg. Detta kommer enligt regeringen att bidra till en god kontroll av vapeninnehav och vapenhantering. Frågan om auktorisation bör prövas av Polismyndigheten. Till de auktoriserade sammanslutningarna ska andra sammanslutningar kunna ansluta sig.

Motionen

I motion 2013/14:Ju28 av Richard Jomshof (SD) yrkande 1 begärs att propositionen avslås i den del som avser ett system för auktorisation av

skyttesammanslutningar. Motionären är kritisk till att det inte i lag ska föreskrivas hur kraven på stabil organisation, bedrivande av skytteverksamhet och säker vapenhantering ska utformas utan att regeringen föreslår att det ska överlåtas på Polismyndigheten att meddela föreskrifter i dessa avseenden. Motionären anför vidare att kravet på auktorisation bl.a. innebär en orimlig inskränkning av skytteföreningarnas verksamhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det är av stor vikt att den prövning som görs av om skyttesammanslutningar ska beviljas tillstånd att inneha vapen präglas av tydlighet och rättssäkerhet. Utskottet anser att den föreslagna ordningen för hur denna prövning ska gå till uppfyller dessa krav och att lagförslaget är väl avvägt. Utskottet tillstyrker därför propositionen i de nu aktuella delarna och avstyrker motion 2013/14:Ju28 (SD) yrkande 1.

Bättre förutsättningar att stoppa införseln av illegala vapen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att tullen ska ges utökade möjligheter att kontrollera id-handlingar för att stoppa införseln av illegala vapen. Jämför reservation 3 (S).

Motionen

I kommittémotion 2013/14:Ju27 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att tullen ska få bättre förutsättningar att stoppa införseln av illegala vapen genom att den ges möjligheter att kontrollera id-handlingar.

Bakgrund

Tullverket saknar befogenhet att i samband med varukontroll och vid en inre gräns begära att en resenär legitimerar sig. En förutsättning för att tullen ska kunna göra en identitetskontroll är att det finns skäl att inleda förundersökning vid misstanke om smugglings- eller tullbrott.

Liknande motionsyrkanden som det nu aktuella har vid ett flertal tillfällen behandlats av skatteutskottet, senast i betänkande 2013/14:SkU1 s. 14. Utskottet konstaterade där att de frågor om Tullverkets befogenheter som togs upp i motionerna hade utretts av Gränskontrollutredningen, som lämnade förslag i betänkandet Kontroll av inre gräns (SOU 2006:9). I betänkandet lämnades förslag på lagreglering av bl.a. Tullverkets möjligheter att under vissa omständigheter kontrollera en persons identitet. Skatteutskottet anförde att förslaget alljämt bereddes inom Regeringskansliet och att denna beredning

inte borde föregripas. Motionerna avstyrktes. Riksdagen följde utskottet (rskr. 2013/14:87).

Finansdepartementet har informerat om att Tullverket numera är av den uppfattningen att identiteten kan kontrolleras i tillräcklig utsträckning inom ramen för befintlig lagstiftning, dvs. när det behövs som ett led i varukontroll. Tullverket har utfärdat interna riktlinjer om detta och Finansdepartementet uppfattar det som att det inte längre är aktuellt med ändrad lagstiftning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har givetvis förståelse för vikten av att förhindra införsel av illegala vapen. Utskottet finner dock mot bakgrund av vad som anförts ovan att det saknas anledning till ett tillkännagivande till regeringen med anledning av vad som anføres i motion 2013/14:Ju27 (S) yrkande 2. Motionsyrkandet avstyrks.

Kortare handläggningstider i vapenärenden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om kortare handläggningstider för skjutvapenlicens och tillstånd för vapen- och ammunitionsförvaring. Jämför reservation 4 (SD).

Motionen

I motion 2013/14:Ju28 av Richard Jomshof (SD) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen till nästa statsbudget ska återkomma med ett förslag om att förkorta polisens handläggningstider för skjutvapenlicens och tillstånd för vapen- och ammunitionsförvaring.

Bakgrund

Utskottet har tidigare vid ett flertal tillfällen behandlat och avstyrkt motionsyrkanden om polismyndigheternas handläggningstider för ansökningar om tillstånd att inneha vapen, senast förenklat i betänkande 2013/14:JuU14 och dessförinnan i betänkande 2012/13:JuU9 s. 11–21. Utskottet anförde i det sistnämnda betänkandet att det givetvis inte var tillfredsställande att polisens handläggningstider hade fått det lägsta medelvärdet i en närmare angiven serviceundersökning. Med hänsyn till den kommande stora omorganisationen av polisen var utskottet dock inte berett att föreslå något tillkännagivande om polisens handläggning av vapenärenden. Utskottet pekade även på Brottsförebyggande rådets uppdrag att kartlägga hur resurstillskotten till polisen har styrts och använts och att analysera utvecklingen av polisens resultat. Resultaten av denna kartläggning och analys kunde enligt utskottet förväntas bidra till att förbättra polisens effektivitet.

Motionerna avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2012/13:147).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte ändrat uppfattning i frågan utan vidhåller att det inte är lämpligt att göra ett tillkännagivande om polismyndigheternas handläggningstider parallellt med det omfattande arbete som just nu pågår med att förändra polisorganisationen. Motion 2013/14:Ju28 (SD) yrkande 2 bör avslås.

Reservationer

1. Hemlig avlyssning vid grovt vapenbrott, punkt 2 (S, SD)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Ju27 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att tvångsmedel som hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation (teleavlyssning) ska kunna användas redan vid grovt vapenbrott. Att kunna använda sig av sådan avlyssning redan vid grovt vapenbrott skapar ännu bättre förutsättningar för polisen att utreda och lagföra kriminella. Så blir inte fallet med regeringens förslag. För att kunna använda sig av tvångsmedel i regeringens förslag torde det krävas att det rör sig om ett stort antal vapen, vilket snävar in användningsområdet för mycket.

2. Auktorisation och tillstånd att inneha skjutvapen, punkt 3 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

- a) Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67) utom såvitt avser 2 kap. 1, 6 och 6 a §§.
- b) Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Ju28 av Richard Jomshof (SD) yrkande 1, bifaller delvis proposition 2013/14:226 punkt 2 och avslår proposition 2013/14:226 punkt 4.

Ställningstagande

Enligt regeringens förslag ska skyttesammanslutningar auktoriseras av Polismyndigheten för att få ha vapen.

Av propositionen framgår emellertid inte vilka krav som ska ställas på sammanslutningarna. Detta kommer i stället att regleras på föreskriftsnivå. Därigenom fråntas riksdagen sin möjlighet att bedöma vilka konsekvenser förslaget får för landets sportskyttar.

Liksom remissinstanserna Förvaltningsrätten i Uppsala, Naturvårdsverket, Jägarnas Riksförbund och Sveriges Vapenägares Förbund anser jag att regeringen borde ha redovisat de närmare kriterierna för auktorisation öppet i propositionen genom att de hade införts i lag, detta särskilt med avseende på att regeringen inte påvisat något konkret problem med den nuvarande ordningen.

Sammanfattningsvis identifierar jag detta förslag som en omöjlig och orimlig inskränkning av skytteföreningarnas verksamhet. Jag yrkar därför avslag på de delar i propositionen som rör förslaget om auktorisation. I enlighet med min inställning i fråga om auktorisation av skyttesammanslutningar anser jag även att den ändring i offentlighets- och sekretesslagen som föreslås i propositionen och som hänger samman med frågan om auktorisation, bör avslås.

3. Bättre förutsättningar att stoppa införseln av illegala vapen, punkt 4 (S, SD)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Ju27 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att tullen måste ges bättre förutsättningar att stoppa införseln av illegala vapen. Tullen bör därför ges möjlighet att kontrollera id-handlingar för personer som tagits ut vid tullkontroll.

4. Kortare handläggningstider i vapenärenden, punkt 5 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Ju28 av Richard Jomshof (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag anser att vi politiker gott kan underlätta för den stora grupp skötsamma medborgare som utövar sport- eller jaktskytte eller som har ett historiskt intresse för vapen. Ett första steg i denna riktning bör vara att minska de väldigt långa handläggningstider som polisen har när det gäller licensgivning för vapen och tillstånd för vapen- och ammunitionsförvaring. Bara hos Polismyndigheten i Stockholms län hade man i början av 2014 en kö om 5 000 liggande ärenden, och det kan gå flera månader innan man ens tilldelas en handläggare.

Jag anser därför att regeringen till nästa statsbudget ska återkomma med ett förslag om att förkorta polisens handläggningstider för skjutvapenlicens och tillstånd för vapen- och ammunitionsförvaring.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:226 Skärpningar i vapenlagstiftningen:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Följdmotionerna

2013/14:Ju27 av Morgan Johansson m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tullen ska få bättre förutsättningar att stoppa införseln av illegala vapen genom att ges möjlighet att kontrollera id-handlingar.

2013/14:Ju28 av Richard Jomshof (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avslå förslagspunkterna i propositionen om att införa ett system för auktorisation av skyttesammanslutningar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen till nästa statsbudget ska återkomma med ett förslag om att minska polisens handläggningstider för skjutvapenlicens samt tillstånd för vapen- och ammunitionsförvaring.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i vapenlagen
(1996:67)

Härigenom föreskrivs i fråga om vapenlagen (1996:67)

- dels* att nuvarande 9 kap. 1 a § ska betecknas 1 b §,
dels att den nya 9 kap. 1 b § ska ha följande lydelse,
dels att 9 kap. 1, 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 9 kap. 1 a §, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***9 kap.**1 §[†]

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst *ett* år.

Om brottet är grovt döms för grovt vapenbrott till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. vapnet har innehafts på allmän plats, i ett fordon på allmän plats eller inom ett skolområde där grundskole- eller gymnasieundervisning bedrivs,

2. vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet, eller

3. innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett flera vapen.

Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

1 a §

Om brott som avses i 1 § första stycket är grovt, döms för grovt vapenbrott till fängelse i lägst ett

[†] Senaste lydelse 2012:306.

och högst fyra år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. vapnet har innehafts på allmän plats eller på en annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats,

2. vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,

3. innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett flera vapen, eller

4. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst tre och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen.

1 b §²

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen bryter mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 2–4 eller 7 §. Detsamma gäller den som uppsåtligen förfalskar eller utan lov utplånar, avlägsnar eller ändrar sådan märkning.

Ansvar för brott mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 7 § ska inte dömas ut om gärningen är belagd med straff enligt 1 §.

Till ansvar för brott mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 7 § döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

2 §³

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) missbrukar rätten att inneha ett skjutvapen genom att använda det för något annat ändamål än det som han eller hon är berättigad till,

b) bryter mot bestämmelserna om överlämnande till förvaring hos någon annan i 5 kap. 3 § första stycket eller om transport i 5 kap. 4 § eller mot villkor i fråga om förvaring av vapen som meddelats med stöd av denna lag,

c) bryter mot bestämmelserna om förvaring i 5 kap. 1–3 §§ i fråga om skjutvapen eller ammunition som innehas av sammanslutningar, huvud-

² Senaste lydelse av tidigare 1 a § 2011:467.

³ Senaste lydelse 2012:306.

män för museer eller auktoriserade bevakningsföretag eller i fråga om skjutvapen som innehas av vapenhandlare,

d) innehar ammunition utan att ha rätt till det eller inte följer ett beslut att lämna över ammunition för inlösen,

e) överlåter ammunition till någon som inte har rätt att inneha ammunitionen,

f) driver handel med skjutvapen utan tillstånd,

g) medför skjutvapen i strid med bestämmelserna i 5 kap. 6 §,

h) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § d genom att olovligen överföra vapen eller ammunition till ett annat land, eller

i) förvarar ett skjutvapen åt någon annan utan att föreskrivet tillstånd till förvaringen finns eller bryter mot bestämmelserna om användning vid förvaring i 5 kap. 3 § andra stycket.

I ringa fall ska inte dömas till ansvar för otillåtet innehav av ammunition eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 §.

Till ansvar för otillåten förvaring av skjutvapen åt någon annan ska inte dömas om gärningen är belagd med straff enligt 1 §.

Till ansvar för otillåten förvaring av skjutvapen åt någon annan döms *det inte* om gärningen är belagd med straff enligt 1 *eller 1 a* §.

5 §⁴

Ett vapen som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 1 a § eller 2 § första stycket a ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition som har varit föremål för brott som avses i 2 § första stycket d eller e. I stället för vapnet eller ammunitionen kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition som hör till vapnet förklaras förverkad.

Vad som i första stycket föreskrivs om ett vapen ska också gälla en vapendel.

Utbyte av brott enligt denna lag ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Ett vapen som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 1 a §, 1 b § eller 2 § första stycket a ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition som har varit föremål för brott som avses i 2 § första stycket d eller e. I stället för vapnet eller ammunitionen kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition som hör till vapnet förklaras förverkad.

Det som föreskrivs i första stycket om ett vapen ska också gälla en vapendel.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2014.

⁴ Senaste lydelse 2011:467.

2 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Härigenom föreskrivs i fråga om vapenlagen (1996:67)

dels att 1 a kap. 7 §, 2 kap. 1, 3 och 6 §§, 10 kap. 2 § och 11 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 2 kap. ska lyda ”Tillstånd och auktorisation”,

dels att det i lagen ska införas fyra nya paragrafer, 2 kap. 6 a, 17 och 18 §§, och 6 kap. 3 c §, samt närmast före 2 kap. 17 § och 6 kap. 3 c § nya rubriker av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2013/14:110 Föreslagen lydelse

1 a kap.

7 §

Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra separata register över

1. personer och organisationer som enligt denna lag har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen eller ammunition eller tillstånd att låna skjutvapen samt personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden (vapeninneharregistret),

2. de skjutvapen för vilka tillstånd till innehav har meddelats enligt denna lag samt skjutvapen som upphittats eller anmälts stulna eller försvunna (vapenregistret),
och

3. personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att driva handel med skjutvapen, fysiska personer som har ett betydande inflytande över en sådan juridisk person som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet samt personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation (vapenhandlarregistret).

2. de skjutvapen för vilka tillstånd till innehav har meddelats enligt denna lag samt skjutvapen som upphittats eller anmälts stulna eller försvunna (vapenregistret),

3. personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att driva handel med skjutvapen, fysiska personer som har ett betydande inflytande över en sådan juridisk person som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet samt personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation (vapenhandlarregistret),
och

4. sammanslutningar som har auktoriserats enligt denna lag (registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte).

Av vapeninnehavarregistret får det inte framgå vilka vapen som Försvarsmakten har tilldelat någon som tillhör hemvärnets personal. Registret får inte användas för att göra automatiserade sammanställningar över personer som tillhör hemvärnets personal.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

Tillstånd krävs för att

- a) inneha skjutvapen eller ammunition,
- b) driva handel med skjutvapen,
- c) yrkesmässigt ta emot skjutvapen för reparation eller översyn, eller
- d) föra in skjutvapen eller ammunition till Sverige.

Tillstånd krävs inte för den som har fyllt arton år, om vapnet är ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen som är avsett för målskjutning eller ett harpunvapen och om *det* har en begränsad effekt i förhållande till andra jämförliga skjutvapen (effektbegränsade vapen). Tillstånd krävs inte heller om innehavaren har lånat vapnet enligt bestämmelserna i 3 kap. 1 a eller 7 §.

Tillstånd krävs inte för den som har fyllt arton år om vapnet har en begränsad effekt i förhållande till andra jämförliga skjutvapen (effektbegränsade vapen) och vapnet är

1. ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen eller ett vapen med ett annat liknande utskjutningsmedel och är avsett för målskjutning, eller

2. ett harpunvapen.

Tillstånd krävs inte heller om innehavaren har lånat vapnet enligt bestämmelserna i 3 kap. 1 a eller 7 §.

Tillstånd krävs inte heller för verksamhet som omfattas av tillstånd enligt 3 eller 4 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

3 §²

Tillstånd att inneha skjutvapen får meddelas

- a) enskilda personer,
 - b) sammanslutningar för jakt eller målskytte, som har en stabil organisation och kontinuerlig skytteverksamhet samt uppfyller höga krav på säkerhet i fråga om handhavande av vapen,
 - c) huvudmän för museer, om
1. enskilda personer,
 2. sammanslutningar för jakt- eller målskytte, som uppfyller höga krav på säkerhet i fråga om handhavande av vapen och
 - a) har auktoriserats enligt 17 §, eller
 - b) är anslutna till en auktoriserad sammanslutning och har en stabil organisation och kontinuerlig skytteverksamhet,
 3. huvudmän för museer, om

¹ Senaste lydelse 2006:386.

² Senaste lydelse 2000:147.

museet får statsbidrag enligt särskilda föreskrifter eller om museet ägs av en kommun, ett landsting eller en stiftelse som står under länsstyrelsens tillsyn: för vapen som *skall* ingå i samlingarna, och

d) auktoriserade bevakningsföretag: för utlåning till väktare som har meddelats tillstånd att som lån inneha ett sådant vapen.

museet får statsbidrag enligt särskilda föreskrifter eller om museet ägs av en kommun, ett landsting eller en stiftelse som står under länsstyrelsens tillsyn: för vapen som *ska* ingå i samlingarna, och

4. auktoriserade bevakningsföretag: för utlåning till väktare som har meddelats tillstånd att som lån inneha ett sådant vapen.

6 §³

Tillstånd att inneha helautomatiska vapen eller enhandsvapen får meddelas endast om det finns synnerliga skäl. Detta gäller dock inte för start- eller signalvapen.

Tillstånd för enskild att inneha helautomatiska vapen eller enhandsvapen för flerskott skall tidsbegränsas till att gälla i högst fem år om inte särskilda skäl talar emot en sådan begränsning.

6 a §

Tillstånd för en enskild att inneha helautomatiska vapen eller enhandsvapen för flerskott ska tidsbegränsas till att gälla i högst fem år om inte särskilda skäl talar emot en sådan begränsning.

Har en ansökan om förnyat tillstånd getts in senast fyra veckor innan giltighetstiden för det gällande tillståndet går ut, ska detta gälla till dess att beslut i fråga om det nya tillståndet har vunnit laga kraft.

Auktorisation och tillsyn av sammanslutningar för jakt- eller målskytte

17 §⁴

En sammanslutning för jakt- eller målskytte får auktoriseras om den har en stabil organisation,

³ Senaste lydelse 2000:147.

⁴ Nuvarande 17 § föreslås upphävas i prop. 2013/14:110.

kontinuerlig skytteverksamhet och ordning för säker vapenhantering.

Polismyndigheten prövar frågor om auktorisation.

18 §⁵

Polismyndigheten utövar tillsyn över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte.

Vid tillsynen ska Polismyndigheten kontrollera att förutsättningarna för auktorisation som anges i 17 § fortfarande är uppfyllda.

En auktoriserad sammanslutning ska på begäran lämna Polismyndigheten de upplysningar om verksamheten som myndigheten behöver för sin tillsyn.

6 kap.

Återkallelse av auktorisation

3 c §

En auktorisation enligt 2 kap. 17 § ska återkallas av Polismyndigheten om förutsättningarna för auktorisationen inte längre finns.

Lydelse enligt prop. 2013/14:110 *Föreslagen lydelse*

10 kap.

2 §

Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat förordnas. Polismyndighetens beslut om återkallelse av handelstillstånd ska dock gälla omedelbart endast i de fall det har förordnats i beslutet. Ett sådant förordnande får meddelas om det finns särskilda skäl.

Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat förordnas. Polismyndighetens beslut om återkallelse av auktorisation ska dock gälla omedelbart endast i de fall det har förordnats i beslutet. Ett sådant förordnande får meddelas om det finns särskilda skäl.

⁵ Nuvarande 18 § föreslås upphävas i prop. 2013/14:110.

11 kap.**2 §**

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

a) undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen,

b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen,

c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt ska gälla vid sådan handel,

d) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring och reparation av skjutvapen,

e) krav på vapenhandlares, museers och sammanslutningars förvaring av andra vapen än effektbegränsade vapen och på sammanslutningars förvaring av ammunition,

f) de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag,

g) utfärdande av europeiska skjutvapenpass till dem som har tillstånd att inneha skjutvapen i Sverige,

h) förutsättningar för och förfaringssätt vid medgivande av att personer bosatta i Sverige ska få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,

i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land ska underrätta den staten om förvärvet,

j) vilka sammanslutningar som j) kraven för auktorisation enligt ska anses uppfylla kraven i 2 kap. 2 kap. 17 §, och

3 § b för att kunna meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, och

k) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen och ammunition.

1. Denna lag träder i kraft den 2 januari 2015.

2. De sammanslutningar som av Rikspolisstyrelsen vid utgången av 2014 har bedömts uppfylla kraven i tidigare 2 kap. 3 § b för att kunna meddelas tillstånd till innehav av skjutvapen, ska anses vara auktoriserade enligt den nya bestämmelsen i 2 kap. 17 § och tas upp i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte enligt 1 a kap. 7 § första stycket 4.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Följande gärningar utgör terroristbrott under de förutsättningar som anges i 2 § i denna lag:

1. mord, 3 kap. 1 § brottsbalken,
2. dråp, 3 kap. 2 § brottsbalken,
3. grov misshandel, 3 kap. 6 § brottsbalken,
4. människorov, 4 kap. 1 § brottsbalken,
5. olaga frihetsberövande, 4 kap. 2 § brottsbalken,
6. grov skadegörelse, 12 kap. 3 § brottsbalken,
7. mordbrand och grov mordbrand, 13 kap. 1 och 2 §§ brottsbalken,
8. allmänfarlig ödeläggelse, 13 kap. 3 § brottsbalken,
9. sabotage och grovt sabotage, 13 kap. 4 och 5 §§ brottsbalken,
10. kapning och sjö- eller luftfartssabotage, 13 kap. 5 a § brottsbalken,
11. flygplatssabotage, 13 kap. 5 b § brottsbalken,
12. spridande av gift eller smitta, 13 kap. 7 § brottsbalken,
13. olovlig befatning med kemiska vapen, 22 kap. 6 a § brottsbalken,
14. uppsåtligt vapenbrott, 9 kap. 1 § första stycket och 1 a § vapenlagen (1996:67),
14. vapenbrott, *grovt vapenbrott och synnerligen grovt vapenbrott*, 9 kap. 1 § första stycket och 1 a § vapenlagen (1996:67),
15. brott enligt 29 § tredje stycket lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,
16. uppsåtligt brott enligt 25 och 26 §§ lagen (1992:1300) om krigsmateriel, som avser kärnladdningar, radiologiska, biologiska och kemiska stridsmedel, apparater och andra anordningar för spridning av radiologiska, biologiska eller kemiska stridsmedel samt speciella delar och substanser till sådant material,
17. brott enligt 18, 18 a och 20 §§ lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd, som avser sådana produkter eller sådant tekniskt bistånd som kan användas för att framställa kärnladdningar, biologiska eller kemiska vapen,
18. smuggling och grov smuggling, 3 och 5 §§ lagen (2000:1225) om straff för smuggling, om brottet avser sådana varor som omfattas av 14–17,
19. olaga hot, 4 kap. 5 § brottsbalken, som innefattar hot om att begå någon av de gärningar som avses i 1–18.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2014.

¹ Senaste lydelse 2010:1016.

4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2013/14:110 Föreslagen lydelse

18 kap.

16 §

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret, och

2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att bedriva handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen ett sådant tillstånd omfattar.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att bedriva handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation *eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte*. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att bedriva handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

Denna lag träder i kraft den 2 januari 2015.